

TYTLANDSVIK AQUA AS
Vormedalsvegen 1890
4130 HJELMELAND

Kontakt saksbehandler

Susanne Bøe, 51568903

Vedtak om avslag på søknad om utvidet tillatelse på lokalitet 35857 Tytlandsvik - Tytlandsvik Aqua AS - Hjelmeland kommune

Vi viser til Rogaland fylkeskommune sin oversendelse av søknad fra Tytlandsvik Aqua AS datert 31.01.2019, oversendelse av planavklaring og høringsuttalelser datert 05.04.2019, ettersendinger av ytterligere dokumentasjon til søknaden fra Tytlandsvik Aqua AS, samt vårt varsel om avslag datert 04.11.2020 og søkers merknader til dette datert 06.11.2020 og 24.11.2020.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland avslår søknaden fra Tytlandsvik Aqua AS om utvidet landbasert produksjon av laks ved lokaliteten 35857 Tytlandsvik fra 5 000 tonn til 15 000 tonn per år.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11. Søknaden er også vurdert i forhold til vannforskriften og prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12.

Klagerett

Vedtaket kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet frem, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffe seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

E-postadresse:

sfropost@statsforvalteren.no
Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Postboks 59
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44

Telefon: 51 56 87 00

www.statsforvalteren.no/ro

Org.nr. 974 763 230

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelse av spørsmål om gjennomføring kan ikke påklages.

Søknad

Tytlandsvik Aqua AS søker om en utvidet utslippstillatelse for deres landbaserte akvakulturanlegg for laks (*Salmo salar*), lokalisert innerst i Tøtlandsvik i Hjelmeland kommune. Det søkes om tillatelse til økt produksjons-volum av settefisk (postsmolt) av en størrelse opptil ca. 1 kg, fra 5 000 tonn biomasse (utslippstillatelse av 26.01.2016) opptil 15 000 tonn biomasse.

Postsmolt produsert på anlegget skal videre settes ut i åpne sjøanlegg for en kort produksjonsperiode inntil oppnådd slaktevekt.

Avfall og biprodukter fra produksjonen skal samles opp og transporteres videre for ekstern behandling. Anlegget skal etter planen utvides på et tomteareal (gnr. 35, bnr. 1/1) som er regulert til industriformål, og som er på ca. 50 mål. Utslipet skjer på 60 - 70 m dyp i Tøtlandsvika, ca. 200 meter fra land (**Figur 1**).

Figur 1 - Plassering av anlegg i Jøsenfjorden (t.v.) og utslippspunkt for rensset avløp (t.h). (Tytlandsvik Aqua AS, 2018)

Utvidelsen av anlegget planlegges med bruk av renseteknologien Zero-Water-Change, det vil si RAS-II. Fordeler med RAS inkluderer lavt behov for vann- og energiinnførsel, i tillegg vil RAS-II ytterligere redusere nitrogen og fosfor fra utslippet gjennom biofilter, denitrifisering og kjemisk utfelling. Tytlandsvik Aqua vil rense vann benyttet i produksjonen både ved inntak og utslipp for å forhindre smitte av fisk, inkludert vill fisk i resipienten. Det totale utslippet vil, etter rensing med RAS-I og RAS-II/ZWC, hovedsakelig bestå av finpartikulært materiale og oppløste næringsalter.

Vannbehovet til produksjonen skal dekkes med tilførsel av rensset grunnvann (opptil 4 m³/min) etter konsesjon fra NVE datert 23.03.2018, samt rensset sjøvann fra etablert sjøvannsbrønn.

Tytlandsvik Aqua sin overordnede målsetning er å produsere stor postsmolt til konkurransedyktige kostnader i Rogaland. Ved landbasert produksjon av storsmolt (1000 gram) forventes følgende oppnåelser:

- Bedre fiskevelferd og høyere overlevelse
- Mindre fare for rømning av laks (rømningssikkert landanlegg, kortere produksjonstid i sjø)
- Redusert problem med lakselus (kortere produksjonstid i sjø)
- Lavere utslipp
- Oppsamling og nyttgjøring av organisk avfall fra settefiskproduksjon

Vi viser videre til **vedlegg 1** (kapittel 1) for utdypet saksfremstilling, som omfatter viktige dokumenter i saken, detaljer rundt søknad, gjeldende tillatelse ved lokaliteten og forhåndsvarsel av avslag.

Planavklaring og høringsuttalelser

Rogaland fylkeskommune ettersendte uttale fra Hjelmeland kommune den 04.04.2019. Ifølge brev fra Hjelmeland kommune datert 26.03.2019 anser kommunen de planlagte produksjonslokalene å være i tråd med den gjeldende reguleringsplanen (R 32 Tøtlandsvik), og forutsetter at krav til skred- og flomsikring følges opp ved byggemelding av trinn II.

Ved kommunens offentlige høring av søknaden kom det ingen merknader. Rogaland fylkeskommune har imidlertid oversendt uttalelser til saken fra Kystverket og Fiskarlaget Vest, datert 26.3.2019 og 18.2.2019.

Kystverket bemerker at sjøledninger ligger i kommunalt forvaltningsområde og derfor må behandles av Hjelmeland kommune etter havne- og farvannsloven § 27. Hjelmeland kommune oppfatter at det ikke vil være behov for nye sjøledninger, men gjør oppmerksom på at eventuelle tiltak i sjøbunnen må avklares med Stavanger Sjøfartsmuseum, jf. reguleringsplanen § 8.1.2

Fiskarlaget Vest skriver i sin merknad at det skjer fiskeri, blant annet av leppe- og krepsfisk, i Jøsenfjorden. Videre bemerkes behov for strenge krav for rensing av utslipp til sjø som et felles ansvar for å opprettholde et rent og produktivt hav.

Statsforvalterens kommentarer til høringsuttalelsene:

Fiskarlaget Vest sin uttalelse til høringen av søknaden gjelder rensing av avløp fra omsøkt anlegg som omfattes av vår behandling av saken etter forurensningsloven. Når det gjelder rensing av utslipp fra anlegget viser vi til våre vurderinger i saksutredningen i **vedlegg 1**, hvor dette er grundig belyst.

Statsforvalteren har ingen ytterligere kommentarer til høringsuttalelsene over som i hovedsak retter seg mot andre sektormyndigheter.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren kan med hjemmel i forurensningsloven § 11 etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse kan gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8 - 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. § 7. Det påligger derfor Statsforvalteren å vurdere betydningen av de enkelte prinsippene i naturmangfoldloven i sammenheng med vår behandling av søknader om utslippstillatelser til akvakulturvirksomhet.

Søknader om tillatelse etter forurensningsloven må i tillegg vurderes etter vannforskriftens bestemmelser, jf. §§ 4 - 6 og 12, som setter strenge normer for hvor mye miljøkvaliteten i vannforekomster kan påvirkes ved nyetablering eller endring av eksisterende virksomhet. Disse bestemmelsene gir visse rammer for Statsforvalterens skjønnsutøvelse i forurensningssaker.

Kunnskapsgrunnlaget

Etter forvaltningsloven § 17 har Statsforvalteren plikt til å utrede saken godt før vedtak treffes.

Med hjemmel i forurensningsloven § 12 og forurensningsforskriften § 36, setter vi krav til informasjon som skal følge med søknader om utslippstillatelse. Laksetildelingsforskriften § 36 og

Fiskeridirektoratet sin *veileder til søknadsskjema*¹ inneholder i tillegg en del minimumskrav til søknader i akvakultursaker. Fylkeskommunen og Statsforvalteren kan etter denne bestemmelsen også kreve ytterligere opplysninger av søkeren der hvor det anses som nødvendig.

Naturmangfoldloven § 8 supplerer Statsforvalteren sin utredningsplikt i vedtak som berører naturmangfoldet ved å stille krav til kunnskapsgrunnlaget vedtaket baseres på. Etter denne bestemmelsen skal vedtaket så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers omfang og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vi viser til samlet kunnskapsstatus i **vedlegg 1** (kapittel 2) for en omfattende vurdering av blant annet utslippets størrelse og påvirkning på resipienten og naturmangfoldet.

Statsforvalteren sin vurdering og begrunnelse

Vi har i vår saksbehandling vurdert søknadsdokumenter og undersøkelser relevante for lokalitetens renseteknologi og resipient. Etter en samlet vurdering anser vi kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig til å kunne fatte vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8.

Det er behov for dokumentasjon på faktiske utslipp fra drift av akvakulturanlegg for laks med ny teknologi for utslippsreduksjon tilsvarende RAS-II/ZWC, før vi tillater større landbasert produksjon med utslipp til sjø i indre deler av Ryfylke. Dette er på bakgrunn av usikkerhet knyttet til reell utslippsreduksjon av næringssalter og organisk stoff fra RAS-anlegg generelt og omsøkt renseløsning ZWC spesielt.

Vi har vurdert om resipienten er egnet til nye, store utslipp av organisk materiale og næringssalter. Jøsenfjorden er en terskelfjord som i dag er klassifisert til «moderat» økologisk tilstand på bakgrunn av lave oksygenverdier og dårlig vannutskiftning i dypet av fjorden. Ut fra tilgjengelig dokumentasjon i saken og usikkerheten nevnt ovenfor vil omsøkt produksjonsramme medføre risiko for at miljømålet i henhold til vannforskriften ikke nås for vannforekomsten.

På bakgrunn av usikkerheten knyttet til den utslippsreduserende effekten av planlagte renseløsninger, utslippets faktiske størrelse og virkning i resipienten, vurderer vi at det er uakseptabel risiko for at omsøkt tiltak kan bidra til at miljømålet for vannforekomsten som helhet ikke nås og at tiltaket er i strid med vannforskriften § 4. Tiltaket oppfyller heller ikke kravene til fritak i henhold til vannforskriftens § 12.

Tytlandsvik Aqua AS har i gjeldende tillatelse for lokalitet Tytlandsvik anledning til å produsere 5000 tonn settefisk per år i et anlegg som er tilrettelagt for bruk av ZWC. Tytlandsvik Aqua AS kan derfor dokumentere renseløsningens reelle utslippsreduserende effekt.

For en fremtidig vurdering av utvidet produksjon ved lokaliteten må Tytlandsvik Aqua AS dokumentere, gjennom resipientundersøkelser og utslippskontroll, at utslippene fra gjeldende produksjonsramme ikke gir uakseptabel miljøpåvirkning i resipienten. Jøsenfjorden som resipient er sårbar for organisk belastning og vi aksepterer ikke nye, store utslipp til denne vannforekomsten.

Vi viser til **vedlegg 1** (kapitel 3) for våre vurderinger og begrunnelser i sin helhet.

¹ Fiskeridirektoratet – «Akvakultursøknad», <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Registre-og-skjema/Skjema/Akvakultursoeknad>

Konklusjon og vedtak

Statsforvaleren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Det er i dag ikke forsvarlig å gi tillatelse til Tytlandsvik Aqua AS sin omsøkte produksjonsramme på 15 000 tonn fisk per år med tilhørende utslipp til Tøtlandsvik og Jøsenfjorden etter forurensningsloven.

Statsforvalteren i Rogaland avslår søknaden fra Tytlandsvik Aqua AS om utvidet landbasert produksjon av laks ved lokaliteten 35857 Tytlandsvik fra 5 000 tonn til 15 000 tonn per år.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11. Søknaden er også vurdert i forhold til vannforskriften og prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Med hilsen

Lone Solheim
statsforvalter

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

Vedlegg 1. Statsforvalteren sin vurdering etter kunnskapsgrunnet i saksbehandling av søknad fra Tytlandsvik Aqua AS om utvidelse av anlegg på lokalitet 35857 Tytlandsvik – Hjelmeland kommune

Kopi til:

Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Kystverket	pb. 1502	6025	ÅLESUND
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 sentrum	5804	BERGEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER